

DVV-002-002303

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (CBCS) Examination

May / June – 2015

Organisational Behaviour

Faculty Code : 002

Subject Code : 002303

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સુચના : વિકલ્પોના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.

1 વિકલ્પો :

20

(1) સંગઠનાત્મક સંદર્ભમાં માનવવર્તન અભ્યાસ એટલે શું ?

- (A) વ્યક્તિગત વર્તન (B) સમૂહ વર્તન
(C) સંસ્થાકીય વર્તન (D) ઉપરોક્ત એકપણ નહીં

(2) વ્યવસ્થાતંત્રીય વર્તણુક એટલે શું ?

- (A) આંતરશાખાકીય અભિગમ (B) હ્યુમિનિસ્ટિક અભિગમ
(C) કુલ પ્રણાલી અભિગમ (D) ઉપરના બધા

(3) ..... એ વાસ્તવિકતા અને વિચારના વ્યવહારુલક્ષી ભાગ છે.

- (A) અહમ (B) સુપર અહમ
(C) નકારાત્મક અહમ (D) ઈડ

(4) 'વર્તન, પાવર અને સંઘર્ષ નીચેનામાંથી કોના અભ્યાસનો કેન્દ્રીય વિષય છે ?

- (A) સમાજશાસ્ત્રીઓ (B) નૃવંશશાસ્ત્રીઓ
(C) સામાજિક મનોવૈજ્ઞાનીકો (D) કામગીરી વિશ્લેષકો

(5) જ્યારે આપણે આપણી દૃષ્ટિથી બીજાને અનુમાનીત કરીએ ત્યારે તેને શું કહીશું ?

- (A) રૂઢિબધ્ધ ધારણા (B) વર્ગીકરણ
(C) હેલો અસર (D) આદિરૂપ

- (6) નીચેનામાંથી કયો સિદ્ધાંત કલેચટન એલડરફરે રજૂ કરેલ છે ?
- (A) થીયરી X અને Y (B) હાયરેકી ઓફ નીડસ
(C) ERG થીયરી (D) ઉપરોક્ત એક પણ નહીં
- (7) MBO નો ખ્યાલ કોણે રજૂ કરેલ છે ?
- (A) Peter F. Drucker (B) Mary Parker
(C) Henry Fayol (D) Philip Kotler
- (8) વ્યક્તિત્વના ઘડતર માટે નીચેનામાંથી કયું પર્યાવરણીય પરિબળ અસર કરે છે ?
- (A) લિંગ (B) ઊંચાઈ
(C) અનુભવ (D) બૌદ્ધિક આંક
- (9) સંસ્થાની સૌથી મુલ્યવાન મિલકત કઈ છે ?
- (A) જમીન અને મકાન (B) રોકડ અને બેન્ક બેલેન્સ
(C) હ્યુમન બીઈંગ (D) ટેકનોલોજી
- (10) ..... એક વાસ્તવિકતાની દૃષ્ટિ છે.
- (A) વલણ (B) પ્રત્યક્ષીકરણ
(C) અંધજ (D) વ્યક્તિત્વ
- (11) 'માસલો' ની મૂળભૂત જરૂરીયાતો કયાં નામે ઓળખાય છે ?
- (A) સામાજિક જરૂરીયાતો (B) સન્માન જરૂરીયાતો
(C) સલામતી જરૂરીયાતો (D) શારીરિક જરૂરીયાતો
- (12) "ERG" સિદ્ધાંતમાં "R" શું દર્શાવે છે.
- (A) Rationality (B) Responsibility
(C) Remuneration (D) Relatedness
- (13) હર્ષભર્ગના સિદ્ધાંત પ્રમાણે, અસંતોષના કારણોને શું કહેવામાં આવે છે ?
- (A) ડીમોટીવેટર (B) નકારાત્મક ઉત્તેજના
(C) હાયજીન ફેક્ટર (D) પક્ષપલટું

(14) કયાં સિદ્ધાંતનું એવું માનવું છે કે કર્મચારી કામને ના પસંદ કરે છે ?

(A) X થિયરી (B) Y થિયરી

(C) Z થિયરી (D) કોઈ નહીં

(15) કઈ નેતાગીરીમાં, સત્તાનું પુરેપૂરું કેન્દ્રીકરણ નેતા પાસે હોય છે.

(A) લોકશાહી (B) જોહુકમી

(C) સ્વતંત્રરાજ (D) અમલદાર શાહી

(16) આમાંથી કયાં સંસ્થાના ઉપયોગી લક્ષણ છે ?

(A) સામાજિક શોધ (B) પૂર્ણ ગોલ

(C) જુથ પ્રયાસો (D) ઉપરના બધા

(17) આમાંથી કઈ પધ્ધતિ વ્યવસ્થા તણાવ માટેની છે ?

(A) કામ સ્થળાંતર (B) કારકિંદી પરામર્શ

(C) મનોરંજક સુવિધા (D) ઉપરના બધા

(18) નીચેનામાંથી કયો મહત્વનો મુદ્દો ધ્યેય સેટિંગ સિદ્ધાંતને લાગુ પડતો નથી ?

(A) ધ્યેય ચોક્કસતા (B) કામદારો વચ્ચે ઈકિવટી

(C) પ્રતિસાદ (D) ધ્યેય વ્યાખ્યાયિત

(19) જ્યારે એક બેન્ક લૂંટારું, એક બેન્ક કર્મચારી પર બંદૂક નિર્દેશ કરે છે, ત્યારે તે કઈ શક્તિનો નિર્દેશ કરે છે.

(A) પ્રતિરોધી (B) શિક્ષાત્મક

(C) સ્થિતિકીય (D) અધિકૃત

(20) આમાંથી કયું પરિમાણ બીગ-5 વ્યક્તિત્વ લક્ષણોમાંનું લક્ષણ નથી ?

(A) બહિર્ભૂખી (B) સાનુકૂળતા

(C) અહમ (D) સંસ્કૃતિ

- 2 વ્યવસ્થાતંત્રીય વર્તણૂક વિશે વ્યાખ્યા લખો અને તેની તકો અને પડકારો વિશે ચર્ચા કરો. 12

અથવા

- 2 બીગ-5 વ્યક્તિત્વ લક્ષણો કયાં છે ? તે કામગીરી વર્તનની આગાહીમાં કઈ રીતે મદદરૂપ થાય છે ? તેની ચર્ચા કરો. 12

- 3 બૌદ્ધિક મૂલ્યાંકન સિદ્ધાંત એટલે શું ? વર્તન પર અતિરિક અને બાહ્ય પારિતોષો વિશે તે શું ધારણા કરે છે ? 13

અથવા

- 3 કામ વલણ એટલે શું ? તેના મહત્વની ચર્ચા કરો. 13

- 4 જૂથ અને ટીમ વિશે તફાવત સમજાવો. ટીમને વધુ અસરકારક બનાવવા માટે સંસ્થાએ કયા પગલાં લેવા જોઈએ ? 12

અથવા

- 4 થીયેરી X અને થીયેરી Y વિશે ચર્ચા કરો. 12

- 5 ટૂંકનોંધ લખો : 13

(1) સામાજિકીકરણ પ્રક્રિયા

(2) માસલો થીયરી.

અથવા

- 5 વ્યવસ્થાતંત્રીય સંસ્કૃતિ એટલે શું ? વ્યવસ્થાતંત્રીય સંસ્કૃતિની કર્મચારીની કામગીરી અને સંતોષ પર શું અસર થાય છે ? 13

ENGLISH VERSION

Instruction : The answers of choices are to be given in answer book.

1 M.C.Q. 20

- (1) Study of human behavior in organizational setting is .....
  - (A) Individual behavior
  - (B) Group behavior
  - (C) Organizational behavior
  - (D) None of the above
- (2) Organizational behavior is .....
  - (A) An interdisciplinary approach
  - (B) A humanistic approach
  - (C) Total system approach
  - (D) All of the above
- (3) ..... is reality and practical oriented part of thinking.
  - (A) Ego
  - (B) Super ego
  - (C) Negative ego
  - (D) ID
- (4) Behavior, power and conflicts are central areas of study for.....
  - (A) Sociologist
  - (B) Anthropologists
  - (C) Social psychologists
  - (D) Operation analysts
- (5) What do we call it when we judge someone on the basis of our perception ?
  - (A) Stereotyping
  - (B) Categorizing
  - (C) Halo effect
  - (D) Prototyping
- (6) Which of the following theories is proposed by Clayton Alderfer ?
  - (A) Theory X and Y
  - (B) Hierarchy of needs
  - (C) ERG theory
  - (D) None of the above

- (7) Concept of MBO was introduced by :
- (A) Peter F. Drocker   (B) Mary Parker
(C) Henry Fayol   (D) Philip Kotler
- (8) Which of the following is an environmental force that shapes personality ?
- (A) Gender   (B) Height
(C) Experience   (D) Brian size
- (9) Most valuable asset in an organization is .....
- (A) Land and building
(B) Cash and bank balance
(C) Human being
(D) Technology
- (10) ..... is a one view of reality
- (A) Attitude   (B) Perception
(C) Outlook   (D) Personality
- (11) Maslow's "basic needs" are also known as .....
- (A) Social needs   (B) Esteem needs
(C) Safety needs   (D) Physiological needs
- (12) Under ERG theory "R" Stands for .....
- (A) Rationality   (B) Responsibility
(C) Remuneration   (D) Relatedness
- (13) Under Herzberg's theory, factors causing dissatisfaction is called.
- (A) Demotivators   (B) Negative stimuli
(C) Hygiene factors   (D) Defectors

- (14) ..... theory believes that employees dislike work.
- (A) X theory   (B) Y theory
(C) Z theory   (D) None of the above
- (15) In ..... leadership, there is a complete centralization of authority in the leader.
- (A) Democratic   (B) Autocratic
(C) Free reign   (D) Bureaucratic
- (16) Which of the following is the key features of organizations.
- (A) Social invention   (B) Accomplishing goals
(C) Group efforts   (D) All of the above
- (17) Which of the following is / are method of managing stress.
- (A) Job relocation   (B) Career counselling
(C) Recreational facility   (D) All of the above
- (18) Which of the following is not an important issue relating to goal setting theory ?
- (A) Goal specificity   (B) Equity among workers
(C) Feedback   (D) Defining the goal
- (19) When a bank robber points a gun at a bank employee, his base of power is :
- (A) Coercive   (B) Punitive
(C) Positional   (D) Authoritative
- (20) Which of the following is not a trait dimension in Big-5 personality trait ?
- (A) Extroversion   (B) Agreeableness
(C) Ego   (D) Culture

2 Define organizational behaviour. Discuss in brief challenges and opportunities for OB. **12**

OR

2 What are the Big-5 Personality Traits ? How do they predict work behavior ? **12**

3 What is cognitive evaluation theory ? What does it assume about intrinsic and extrinsic rewards on behaviour ? **13**

OR

3 What do you mean by job attitude ? Discuss its importance. **13**

4 Differentiate between groups and teams. What measures should be taken by an organisation to make the team more effective ? **12**

OR

4 Discuss theory Y and theory X. **12**

5 Write a short notes on **13**

(1) Socialization process

(2) Maslow theory

OR

5 What is meant by organizational culture ? How does organizational culture have an impact on the employee's performance and satisfaction ? **13**
